

THÁI ĐỘ HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN SƯ PHẠM ĐỐI VỚI MÔN TÂM LÝ HỌC ĐẠI CƯƠNG THIẾT KẾ THEO MODULE

PGS. TS. NGUYỄN THỊ THANH BÌNH - TS. NGUYỄN THỊ TÌNH*

Đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đặc biệt về đào tạo bậc đại học là một trong những giải pháp hữu hiệu cần làm ngay và phải hoàn thành trong thời gian tới. Việc chuyển đổi mô hình đào tạo theo niên chế sang đào tạo theo học chế tín chỉ (HCTC), xây dựng quy trình đào tạo mềm dẻo và liên thông là một tất yếu, hạn chế được tình trạng dạy và học theo lối kinh viện ở các trường ĐH nói chung các trường Sư phạm nói riêng.

1. Tâm lý học (TLH) là một trong những học phần thuộc khối kiến thức cơ bản của ngành Sư phạm nói riêng và nhiều ngành khác có cùng đối tượng tác động là con người. Là một môn học khó do hệ thống khái niệm, quy luật rất trừu tượng, SV lần đầu tiên được tiếp xúc và học môn này; song do TLH có vai trò quan trọng trong việc góp phần giáo dục toàn diện cho SV nên trong một vài năm gần đây, khi chuyển đổi sang học tập theo HCTC, do số tiết học trên lớp giảm và tăng giờ học, thiết kế nội dung môn học TLH theo module là một trong những hướng đi phù hợp. Vậy, thái độ học tập của sinh viên (SV) sẽ như thế nào nếu được học môn *Tâm lý học đại cương* (TLHĐC) theo module? Đó là nội dung cơ bản của bài viết này.

2. Cấu trúc môn TLHĐC thiết kế theo module

Môn TLHĐC được xây dựng thành 04 chủ đề và 10 module như sau:

Chủ đề 1: Những vấn đề chung của TLH: - Module 1: TLH là một khoa học; - Module 2: Hoạt động giao tiếp với sự hình thành, phát triển tâm lý, ý thức con người; - Module 3: Sự hình thành và phát triển tâm lý, ý thức.

Chủ đề 2: Hoạt động nhận thức: - Module 1: Nhận thức cảm tính; - Module 2: Trí nhớ; - Module 3: Nhận thức lí tính; - Module 4: Ngôn ngữ và hoạt động nhận thức.

Chủ đề 3: Tình cảm và ý chí: - Module 1: Tình cảm; - Module 2: Ý chí.

Chủ đề 4: Sự hình thành và phát triển nhân cách: - Module : Sự hình thành và phát triển nhân cách.

3. Thái độ học tập môn TLH đại cương theo Module của SVSP

Bảng 1. Mức độ tích cực của SV lớp TN đối với môn học

TT	Mức A (5đ)		Mức B (4đ)		Mức C (3đ)		Mức D (2đ)		Mức E (1đ)		Kết quả	
	Tần số	Điểm	Tần số	Điểm	Tần số	Điểm	Tần số	Điểm	Tần số	Điểm	Điểm TB	Thứ bậc
1	26	130	85	340	75	225	5	10	2	2	3,7	4
2	29	145	108	432	48	144	7	14	1	1	3,8	3
4	23	115	114	456	36	108	14	28	6	6	3,7	4
5	43	215	87	348	38	114	19	38	6	6	3,7	4
7a	35	175	81	324	61	183	15	30	1	1	3,7	4
7b	30	150	61	244	62	186	37	74	3	3	3,4	7
7c	67	335	90	360	24	72	13	26	2	4	4,2	1
7d	47	235	66	264	49	147	25	50	6	6	3,6	5
7e	22	110	62	248	57	171	42	84	10	10	3,2	8
7f	36	180	61	244	62	186	24	48	11	11	3,5	6
7g	63	315	71	284	39	117	17	34	3	3	3,9	2
7h	59	295	59	236	43	129	25	50	7	7	3,7	4
7i	49	245	79	316	37	111	28	56	0	0	3,8	3
7j	42	210	73	292	53	159	22	44	3	3	3,7	4
7k	43	215	63	252	60	180	19	38	8	8	3,6	5
8	44	220	63	252	57	171	21	42	8	8	3,6	5
9	22	110	41	164	71	213	41	82	18	18	3,1	9
10	26	130	52	208	86	258	27	54	2	2	3,4	7
11a	51	255	78	312	45	135	17	34	2	2	3,8	3
11b	43	215	55	220	74	222	16	32	5	5	3,6	5
12	35	175	55	220	72	216	27	54	4	4	3,5	6
13	32	160	68	272	51	153	33	66	9	9	3,4	7
14	37	185	70	280	49	147	29	58	8	8	3,5	6
Trung bình											3,7	

Chú thích: Mức A - Rất thích (5 điểm); Mức B - Thích (4 điểm); Mức C - Bình thường (3 điểm); Mức D - Không thích (2 điểm); Mức E - Rất không thích (1 điểm); TT: Thứ tự câu hỏi

1) Tính tích cực học tập môn TLHĐC theo module của SVSP

Kết quả trên cho thấy: Điểm TB chung = 3,7 (mức trên trung bình), chứng tỏ SV được nghiên cứu có thái độ tích cực với việc học tập môn TLHĐC thiết kế theo Module. Trong đó, "nội dung môn học có tính thiết thực với nghề nghiệp" có mức độ cao nhất (ĐTB = 4,2). Xếp thứ 2 là "tích cực hình thành kĩ năng làm việc nhóm" (ĐTB = 3,9), và "mạnh dạn tranh luận: đưa ý kiến và bảo vệ ý kiến của mình", "hào hứng, chủ động trong quá trình chuẩn bị và học tập trên lớp" có mức độ cao thứ 3 (ĐTB = 3,8).

2) Hưng thú học tập môn TLHĐC theo module của SVSP. Khi được hỏi "Bạn cảm thấy thế nào khi

* Khoa Tâm lý - Giáo dục, Trường Đại học sư phạm Hà Nội

học tập môn TLHĐC với tài liệu thiết kế theo module"? Kết quả cho thấy: có 91 SV (57%) "rất thích" và "thích"; 75 SV (39%) "bình thường"; chỉ có 3,6% (7SV) "không thích". Chúng tôi đã số SV hứng thú khi học môn TLHĐC thiết kế theo Module

3) Tính tích cực tự học môn TLHĐC theo module của SVSP. Mỗi module dạy học là một phương tiện tự học hiệu quả vì nó tương ứng với một chủ đề dạy học xác định, lại được phân chia thành từng phần nhỏ (tiểu module) với hệ thống mục tiêu chuyên biệt và các test đánh giá tương ứng. Sau khi học xong tiểu module này người học tiến tới tiểu module tiếp theo và cứ thế hoàn thành nhiệm vụ học tập. TLH đã chứng minh rằng: Nếu một nhiệm vụ học tập được phân chia thành các phần nhỏ, hướng dẫn cho người học từng bước làm việc độc lập, tiến hành củng cố và đánh giá ngay sau mỗi phần nhỏ thì sẽ giúp người học nâng cao được chất lượng học tập. Để khẳng định điều này, chúng tôi đã hỏi SV "Theo bạn, nội dung môn học thiết kế theo module có khả năng giúp SV tự học tích cực hơn được hay không? Tại sao?", 167 SV (87%) khẳng định là Có "giúp SV tích cực tự học". Ví dụ: N.T.H (K61 Khoa Sinh - TL1) cho rằng "Thiết kế theo kiểu module giúp SV có khả năng tư duy sáng tạo", "những kiến thức ngắn gọn, dễ tiếp thu, những ví dụ rất thiết thực với nghề nghiệp"; H.V.M (K61 khoa Ngữ văn - TL1): "Tài liệu này có thể giúp SV tự học tích cực được vì trong từng bài đã định hướng những mục tiêu cần đạt được và những chỉ dẫn rõ ràng cụ thể..."; N.T.B K61 Khoa Vật lý - TL2): "Nội dung tài liệu môn học được thiết kế rõ ràng, khoa học, dễ hiểu tạo điều kiện thuận lợi cho SV chủ động tự học, tự nghiên cứu"; Ng.T.L (K61 SP Mầm non - TL2): "Thiết kế tài liệu theo kiểu module giúp SV có ý thức tự học cao vì chỉ có những kiến thức cơ bản, bắt buộc SV phải tự tìm tài liệu để học"; Đ.H.N (K61 SP tiểu học - TL2): "Nội dung rõ ràng, dễ hiểu, học lúc nào cũng được"; D.V.Q (K61 Sinh học - TL1): "Phát huy khả năng tưởng tượng, khả năng ứng xử trong cuộc sống và trong nghề nghiệp sau này".

Qua thực nghiệm có thể thấy thiết kế tài liệu theo module đã giúp SV có tài liệu tự học nhằm giúp SV chủ động hơn, tự giác hơn thực hiện các hoạt động, các nhiệm vụ được đặt ra trong từng tiểu module và module.

4) Đánh giá của SV về việc phổ biến và chuyển giao nội dung môn TLHĐC thiết kế theo module. Để khẳng định hơn thêm một lần nữa thái độ học tập của SV khi học môn TLHĐC thiết kế theo module, chúng tôi tiến hành lấy ý kiến của SV sau khi học: "Bạn

vừa được học nội dung chủ đề 2 của môn TLHĐC thiết kế theo module, vậy theo bạn có nên duy trì, phát huy và nhân rộng dạy học theo module này không?". Kết quả (xem bảng 2).

Bảng 2. Đánh giá của SV về việc phổ biến và chuyển giao nội dung TLHĐC thiết kế theo module

Lớp TN	Có duy trì		Không duy trì	
	Số lượng	%	Số lượng	%
Trường ĐHSPPHN (167SV)	145	86,8	22	13,2
Trường ĐHSPPNTTW (68 SV)	56	82,4	12	17,6
Tổng cộng	201	85,5	34	14,5

Bảng 2 cho thấy, 85,5% SV được hỏi trong và ngoài trường đều khẳng định cần duy trì, phát huy và nhân rộng việc dạy học TLH theo module.

Có thể thấy, tài liệu TLHĐC thiết kế theo module đều có tác dụng tích cực cho SV cả trong và ngoài trường. Với nội dung môn học và cách học theo phương pháp này, SV đã có sự thay đổi về hình thức và phương pháp tự học, từ chỗ học "thuộc lòng" nguyên văn vở ghi một cách máy móc, thi giờ đây, với các nhiệm vụ tự học do giảng viên yêu cầu được thể hiện trong từng module và tiểu module, các em phải tích cực, độc lập tìm tòi, khám phá trong lĩnh vực tri thức và phải rèn luyện cả đức tính kiên trì, chịu khó, quyết tâm khắc phục nhiều tác động bên ngoài để thực hiện kế hoạch tự học. Học theo module, SV tích cực, chủ động phát huy được khả năng độc lập, sáng tạo trong học tập khi hình thành ý tưởng, lựa chọn chủ đề để giải quyết các nhiệm vụ học tập; có khả năng hợp tác trong thực hiện nhiệm vụ của nhóm, phát huy được vai trò của nhóm, đặc biệt là vai trò của người nhóm trưởng trong quá trình học tập; mặt khác, các em cũng rất hào hứng trong học tập, bởi được tự mình cùng các bạn khám phá, chia sẻ tri thức chứ không thụ động hoặc bị áp đặt. □

Tài liệu tham khảo

1. Trần Ngọc Chuyên. Cách soạn thảo một đơn vị học thuật module. Viện Nghiên cứu Đại học & GDCN. H 1994.
2. Nguyễn Viết Sự - Nguyễn Minh Châu: "Phát triển đào tạo nghề theo module". Tạp chí Nghiên cứu giáo dục, số 45/2002.
3. Nguyễn Quang Uẩn (chủ biên). Giáo trình Tâm lý học đại cương. NXB Đại học sư phạm Hà Nội, 2005.

SUMMARY

On the basis of the structure of Fundamental Psychology designed by module, the article studies students' learning attitude toward this subject on the following aspects: Students' studying activeness; Studying enthusiasm; Self-studying enthusiasm as well as students' evaluation on content of the module-designed subject.